

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการไถ่เกลี้ยในกระบวนการพิจารณาคดีปกครองของศาลปกครอง
นักศึกษา	คุณฎี อาลิแอ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. นิพันธ์ จิตะสมบัติ
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มกฎหมายมหาชน
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พุทธศักราช	2560

### บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการไถ่เกลี้ยในกระบวนการพิจารณาคดีของศาลปกครอง โดยที่ในปัจจุบันศาลปกครองมีจำนวนคดีเข้าสู่การพิจารณาเป็นจำนวนมาก วิธีการพิจารณาคดีปกครองมีขั้นตอนหลายขั้นตอนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนาน ไม่สามารถเยียวยาความเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดีได้ ดังนั้นจึงเห็นสมควรนำวิธีการไถ่เกลี้ยมาใช้ในกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองแต่เนื่องจากพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และระเบียบของที่ประชุมตุลาการในศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. 2543 ยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับขอบเขต หลักเกณฑ์ ขั้นตอน และกระบวนการพิจารณาคดีแบบไถ่เกลี้ยทำให้ตุลาการส่วนใหญ่ไม่นำวิธีการไถ่เกลี้ยมาใช้ในกระบวนการพิจารณาคดีของศาล

จากการศึกษาพบว่าประเทศฝรั่งเศสและประเทศเยอรมนีที่มีระบบศาลคู่ดังเช่นประเทศไทยต่างก็นำวิธีการไถ่เกลี้ยมาใช้ จึงควรกำหนดคำนิยามของคำว่าไถ่เกลี้ยในคดีปกครอง รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการไถ่เกลี้ยข้อพิพาทในคดีปกครองไว้ในวิธีพิจารณาคดีปกครองเพื่อไม่ให้เกิดข้อขัดข้องในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ทั้งนี้ ผู้ที่มีบทบาทในการไถ่เกลี้ยควรจะเป็นตุลาการ ส่วนช่วงเวลาที่เหมาะสมในการนำวิธีการไถ่เกลี้ยมาใช้นั้น ผู้ศึกษาเห็นว่า ใช้วิธีการไถ่เกลี้ยได้ทุกช่วงเวลาตั้งแต่ก่อนเริ่มฟ้องคดี หรือช่วงเวลาใดๆ ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลก่อนศาลมีคำพิพากษาสำหรับคดีที่เหมาะสมในการนำวิธีการไถ่เกลี้ยมาใช้นั้นผู้ศึกษาได้แยกวิเคราะห์ได้ ดังนี้ คดีพิพาทตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง(1) กรณีเกี่ยวกับการเพิกถอนกฎไม่สามารถใช้วิธีการไถ่เกลี้ยได้ ส่วนคดีพิพาทเกี่ยวกับกรณีที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (2) เป็นคดีที่สามารถไถ่เกลี้ยได้ เพราะ

ฝ่ายปกครองมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายอยู่แล้วคดีตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ศึกษาเห็นว่า คดีละเมิดที่มีคำขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเป็นตัวเงินนั้นสามารถไต่ถามคดีได้ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (4) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง หากเป็นเรื่องค่าตอบแทนและค่าเสียหายย่อมสามารถไต่ถามคดีได้ด้วยเหตุผลเดียวกับกรณีละเมิด และคดีตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (5) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดนั้นสามารถไต่ถามคดีได้

นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่า ผลในทางกฎหมายของการไต่ถามคดีปกครอง หากประสบผลสำเร็จ ข้อตกลงที่ได้จากการไต่ถามคดีอาจทำเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ เพื่อให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาตามยอมก็ได้ สำหรับการไต่ถามคดีที่ไม่ประสบผลสำเร็จ คดีจะถูกส่งกลับสู่กระบวนการพิจารณาปกติของศาล

<b>THEMATIC TITLE</b>	LEGAL PROBLEMS ON THE MEDIATION MEASURES IN THE ADMINISTRATIVE CASE PROCEEDINGS OF ADMINISTRATIVE COURT
<b>STUDENT</b>	DUSSADEE ALIAIR
<b>THEMATIC ADVISOR</b>	ASSOCIATE PROFESSOR DR. NIPANT CHITASOMBAT
<b>LEVEL OF STUDY</b>	MASTER OF LAWS PUBLIC LAW
<b>FACULTY</b>	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
<b>YEAR</b>	2017

### ABSTRACT

This thesis is made for the study of the legal problems on the mediation measures in the administrative case proceedings of the Administrative Court. At present, the Administrative Court has the great number of cases under the trial in court. In addition, the proceeding of the case has involved many procedures, from the starting to file the cases until the final judgement that take a long time and the petitioner cannot be remedied for the trouble. Therefore, it is deemed expedient to apply the mediation method for use in the proceeding procedures of the Administrative Court.

Since the Administrative Court Establishment and Administrative Case Procedures Act B.E.2542 (1999) and the regulations of the judicial meeting in the Supreme Administrative Court B.E. 2543 (2000) has no provision relating to the mediation procedures that has made the judge to be unable to apply the mediation for use in the court's proceedings

From the study, France and Germany who use the dual court system as in Thailand, each of whom apply the conciliation for use, it was found that the definition of the words mediation in the administrative case should be stipulated, including to stipulate on how to conciliate the conflict in the administrative case in the administrative court proceedings so that the difficulty shall not be occurred in the proceedings procedures. The persons who play the roles in the mediation should be the judges. For the period suitable for applying the mediation method, the student deems that the mediation should be applied at anytime, starting from the date before the case is impleaded or at any period during the case proceedings of the court before the judgement has been issued. For the suitable case in applying for use the mediation method, the student has analysed separately as follows : The conflict case as in Section 9, paragraph one(1), the case in relation to the rules cancellation according to Section 9, paragraph one (1), cannot be applied for the mediation. In part of

the conflict case involving the administrative units or government officials who ignored to perform their duties as required by law or performed such duties later than as required according to Section 9, paragraph one (2), such case can be conciliated as the administrative party has the duty to comply with law. The case as shown in Section 9, paragraph one (3), the conflict case relating to the act of tort or other liabilities of the administrative units or government officials, the student sees that the act of tort with the application asking for paying damages compensation in money can be conciliated. The case as in Section 9 paragraph one (4), the conflict case relating to the administrative contract, if it is the matter on the remuneration and damages the mediation can be performed with the same reason as the case of tort.

And the case as in Section 9, paragraph one (5), the case that the law requires the administrative unit or government official to unplead the case in court to force the person to act or not to act anything, can be conciliated. Furthermore, from the study it is found that the legal effect of the mediation in the administrative case, if successful, the agreement obtained from the mediation may be made as compromise contract for the administrative court to issue the compromise judgement. For the unsuccessful mediation the case shall be returned to the court's normal proceedings.